

آبونا قيمتى

قافقازده و روسيه ده:
۱۲ ايلغى . (۵۲ نسخه) - ۵ منات
۹ آيلغى . (۳۹ نسخه) - ۴ منات
۶ آيلغى . (۲۶ نسخه) - ۳ منات
۳ آيلغى . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قېك
اجنبى مملكتلره ۱۲ آيلغى ۶ منات، ۶ آيلغى - ۴ منات
نسخهسى - اداره مزده ۱۰ قېك، اوزكه شهرلرده - ۱۲ قېك

مجموعه نك آدريسى:
تفليس، «ملا نصرالدين» ادارهسى
Г. ТИФЛИСЪ.
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
„Молла Насреддинъ“

آچيق تورك ديلنده يازيلميان مکتوب و مقاله
قبول اولونماز. آدریس ده گیشمک حتی ۳ دانه یدی
قېك نك مارقادر

۲۴ ربيع الاول ۱۳۲۶

هر هفته نشر اولونور

۱۳ اپریل ۱۹۰۸

فلیوسوفلار

آخر وقتلرده غرب عورتلری باره سنده مسلمان غازیته لرینگ بر پاره سنده بر نچه مقاله لر گوزومه ساتاشیر. بو مقاله لرک مضمونندن ییله آنلاشیر که غرب عورتلرینگ هامیسی حیا و عصمت سز عورتلردر، دیمک که جملهسی فاحشه کیمی بر شئی درلر.
منم بو باره ده هیچ بر اعتراض یوخدر، هیچ بر سوزوم یوخدر، چونکه من ده ایله یلیرم که یورویا و آمیریکا عورتلری تماماً فاحشه در، اما گنه هر دن بر خیالمه گله ردی که بلکه بو عورتلرک ایچنده هیچ اولماسه بر ایکی حیالی عورت تایلا .
اما تازه فیلسوفلاریمزک سوزلریندن ییله معلوم اولور که هیچ بری ده تاییلماز.
شکر ایدیرم الله که تازه یازیچی لاریمزک برگتندن منم گوزلریم آچیلدی، و اوشیلری که من ییلیردیم ایندی ییلدیم، یوخسا منم غرب عورتلری باره سنده اولان ظنم حقیقته باطل ایمش، من اونلارک خصوصنده سهو ایلدورمشم.
من ایندی به کمی ایله ییلیردیم که دوغری در، یورویا عورتلرینگ هامیسی فاحشه درلر، اما اونلارک ایچنده گنه هیچ اولماسه بر نفر « زانا دارق » آدنده فرنک قیزی النده شمشیر جهاده چخوب فرنگستان وطنینی دشمنلرک هجومندن محافظه ایدوبدر.
افسوس، افسوس!! ایندی معلوم اولور که بوده فاحشه ایمش.

۱۸۸۵ - مجی ایله ده، کونلرک برنده، بلغار معلمه لرندن جوان بر قیز النه قرمزی بایراخ آلوب شهرک میدانه چیخدی، و وطن پرورانه نظر ایله بلغارلاری ایله هیجانه کتیردی که ایکی اوج ساعت ایچنده باشنه ایکر می میندن آرتیق فدائی یغیلدی. و همین فدائیلره عثمانلی مأمورلرینگ اوسته هجوم چکوب جمله نی قوودی، و «روم ایلی شرقی» ولایتک عثمانلی اتدن چخوب بلغاریه گچمکنه باعث اولدی.
حیف که بزم محررلرمز دیورلر بوده فاحشه در. من ایندی به کمی ایله ییلیردیم که روسیه عورتلری دوغری در هامیسی عصمت سز و وفاسزدرلر، اما اونلارک ایچنده هیچ اولماسه گنه «وولقونسقیا» یا ایکه «ترویدسقا» کمی بر ایکی عورت اوز ارلرینه نسبت وفالی اولوبلار و ارلرینی حکومت «قاتورقا» تنبیهی ایچون سیره گوندرنده بونلارک عورتلری ده روس پادشاهندان نه زحمت لر ایله اذن آلوب، نه مصیبتلر ایله سیره گدوب و نه بدبخت لک لر ایله سیر حسخانه لرنده ارلری ایله برابر عمرلرینی باشه ویرولر، و حال اونکه هر بریسی دولتی کشی نك قیزی اولا اولایلیه ییلردی که ارندن بوشانوب بر اوزگه سنه گیتسون، و بوگاده روسیه قانونلری همیشه یول ویریر.
حیف، حیف! ایندی معلوم اولور که بو عورتلرده فاحشه ایمش لر.
من ییلیردیم که غرب عورتلری دوغری در هامیسی ناموس و عصمت سز عورتلردر، اما

ایله گمان ایله ردیم که بونلارک ایچنده گنه هیچ اولماسه مین لرجه تاییلار که علم، فن و معارف عالمنده اجتهاد ایدوب هر بری اوز ملتی و وطنی نك افتخارینه باعث اولوبلار. بونلارک آدلارینی اگر باشلیق یازماق - کرک او وعده بر یکه کتاب چاپ ایلیک، بوده بزلره نه لازم؟
آخ، آخ، من نه بویوک سهو ایلدورمشم، ایندی فیلسوفلاریمز ثبوته یقوریرلر که غرب عورتلرینگ جملهسی فاحشه درلر.
آخ، آخ!!! منم هیچ دنیادن خبیریم یوخ ایمش!!!
منم یادیمده در که «حقوق نوان» مسئلهسی یورویاده چوخ دانشیلوب، هله نه ایکی غازیته- لرده دانشیلوب، حتی بو مسئله نی مذاکره ایدن یورویا عالم لری بویوک کتابلار باغلیوبلار. مشهور « قانت » ایله « دزون میل » آدنده یورویا فیلسوفلارینگ عورت مسئله سنه دایر یازیلاری یکه بر کتاب شکلنده یورویا دیل- لرینگ هامیسنه ترجمه اولونوب.
ایندی من یورویا فیلسوفلاری ایله بزیم مسلمان فیلسوفلارینگ یازدیقلارینی توتوشدورورام و منم نظرمه بر نچه شی گلیر:
اولا: عورت مسئلهسی باره سنده یورویاده سوز دانشان عالم لر بوتون یورویا و آمیریکاده مشهور فیلسوفلاردر که کتابلاری بر نچه دیله ترجمه اولونوب.
اما بزیم ایچمزده آخر وقتلرده عورت مسئله سنی کشف ایلین لر محض باقتال لار ایله نوحه خوانلاریمزدر که ایندی به کمی اونلارک

شیخ لر خلقه ساتیر حوری و غلمان منه نه
قاناسان سوزلریمی ژورنالده یازمادخی
مصلحت اما بودر فکرایله بر قان منه نه

قوش

من، کرکر ساکنی مشهدی شیرمحمد
ایشیدیرم که قافقازک یر پاره برلرنده چکرته
اکینلری ییوب یوچا چخاردیر، و بوگا بر
علاج تاپا بیامیرلر. هر چند فرنگستانده بر
جور زهر ایجاد ایلیوبلر که چوله سه پنده
چکرته ییوب تلف اولور، و بوندان سوا-
بی ده نه یلم ماشین زاد ایجاد ایلیوبلر که
چکرتهکک اوسته نفت سپرلر و اود و یروب
یاندیریرلار، اما بونلارک هامی سسی بر قپکه
دگمز، چونکه اگر بونلار دوغرودان عقل
کس چارلر اولسیدی بزیم ایراندهده بو
ایشلری ایجاد ایله ردیلر و چکرتهکک بی چاره
ملکدارلارک اکینی یمه زدی.

من مسلمان قارداشلاریمه خبر ویریرم که
بزیم کرگر محالنده بر داغک دینده بر چشمه
وار، من او چشمهکک سویندان بر بارداخ
دولدوروب هر یانه آپراسام، دالمجه توت
قوشلاری دسته دسته دوشوب گلهجک همان
یره که من سویی آپیرام، بو قوشلارک
سوروسی بر یانده چکرتهککنی گورن کمی
توکولوب چکرتهککلی قیروب قورتاراجاقلار.

دوغری در، بزیم ایراندهده هر ایل
چکرتهکک اکینلری ییوب قورتارار، و نه
حکومت نه جماعت چکرتهککک قیرماق فکرینه
دوشملر، چونکه الله طرفندن گلن بلانک
قباغینی کسک اولماز، اما بزیم ایرانده نه دن
سه قوشلار چکرتهککنی قیرمیرلار، البت اونندان
اوتری که اونسزدا بو اکینلردن رعیتیه بر
شئی قالمیر، هامی سسی خانلار و ملکدارلار
آخرده داشیوب آپاریرلار.

ایندی قافقازلی مسلمان قارداشلاردان
هر کس خواهر ایتسه گلسون بزیم کنده
من سویک یرینی نشان ویروم، دولدورسون
آپارسون، اما گرک سویی آپارنده چونوب
دالا باخماسون.

کرکرلی مشهدی شیر محمد

اختراع

با کونک چنبره کندنده تازه ایو
تیکدیرمک ماشیناسی اختراع اولونوب: مثلا،
بریسی که ایستور تازه عمارت سالدیرسون،
و جوخ یول خرجه مه سون، حکم ایلیور
کندیلر چارخالرینی و آرابالارینی گنوریرلر،
عمارتی تیکوب قورتاروب قویوب
گیدیرلر ایولرینه.

تلغراف

باکو ۴ آپریل. یو سکون باکو
جماعتی بر یره جمع اولمشدی که مشهور
روس فیلسوفی «تالستوی» یک هشتاد ایلک
یادکاری ایچون بر بنای خیر قویسونلار، جناب
سید حرام حلال زاده محترم فیلسوفک ترجمه
حالی جماعته اوخویوب اونک مطبوعات عالمنه
ایتدیکلری خدمتیرینی بیان بووردیلار. آخرده
جناب ناطق تکلیفته بنا جماعت قرار قویدی
که تالستویک آدینه باکوده بر مسلمان
مکتبی آچیسون.

یوللارک بغیلماغینی جناب حلال زاده اوز
عهده سته گوتوردی، اما مکتبک اوزگه ایشینه
قاریشماغی قبول ایله مه دی.

شیروان

شعرمی ملا دایی زنبله سالسان منه نه
دوشمیوب عمداً وسه و آیداده شیروان منه نه
اوزوم عاجز د کولم شهر مزون اطوارین
چکرک نظمه اگر اولسادا هدیان منه نه
اولا عمده مطب بو که شهر اهلی تمام
تنبل و کاهل و بی همت و نادان منه نه
محفل و مجلس مز مدرسه و مسجدیمز
هم قرائت خانه مز باغلو پریشان منه نه
عوضنده بولارون چاپچی چاخرچی دکانی
کیجه کوندوز دولودر جمله مسلمان منه نه
فقرانک قانینی چوخدا سوروللار لوطی لار

معلوم د گل .

ایکمی: یورویا فیلسوفلاری عورت
مسئله سنی دانیشانده چوخ ملت لک عورتلردن
صحت آچوبلار، اما هیچ بر ملتک عورتلرینک
باره سنده ادب سزک ایله و خوارلق ایله
دانشمیوبلار .

اما بزیم فیلسوفلارک یازیلاری باشدان
آخره کمی غرب عورتلرینه فحش دیمک و
حرمت سزک ایله دانشماقدر .

اوچومی: یورویا علماسینک عورت مسئله سنده
یازیلارینی اوخویانده گورورسن که بو ظالم لر
دنیاک هر بر گوشه سندن خبر ویریرلر،
اما بزیم فیلسوفلارک یازدیقلارینی اوخویانده
آدم ایله ییلر که دیه سن بونلار باکو و
تفلیس شهرلرینک کیچلر قارلق کوچهلرنده
کزن بر پاره کیفی روس آرواقلارینسندان
سویای دینده هیچ بر اوزگه عورت
گورمیوبلر .

و یقین که گورمیوبلر!!
والسلام!

اوزون دانشماق لاغلاغی نک پیشه سی در،
اودر که بر سوزومده قالدی، اونیده مختصر
دیجهک: ملایه یاراشان «شکیات» و «تیمم» دن
وعظ ایتمک در، اما فیلسوفلوقده فیلسوفلارک
ایشی در .

رحمتک «آگهی» یاخشی دیوب.
«درجهانده چیز دشوار است نزد آگهی»
لحن صوت بی اصولان، بحث علم ابلهان..
«ملا نصرالدین»

تازه روزنامه

جمیع ایرانی قارداشلاریمزه مژده ویریریک
که تبریزده ترکی دینده «ملا» آدنده بر
روزنامه چیخماق باشلیوب. روزنامهک مسلکی
«ده وچی» و «سرخاب» محله لرینک افکاری
یولنده چالیشماقدی و مشروطه طلبلر هردن
بر یونگولجه اعتراض و فحش لر یازیر.
روزنامهک مدیر و باش محرری سعدالسلطان
جنابلری در.
مطبوعات عالنه تازه قدم قویان «ملا» روز
نامه سنده صداقت ایله خیر دعا گوندروب جمیع
ایرانی قارداشلاریمزی تبریک ایدیریک .

«Մակեդոնիա» սնկի (պոլիտգայի Դայր Նոյոն)

Роттерз

ایراندہ سلمانار کورپی نی داغیدرلار که مکنب تیمگه داش دشینماسون .....

دوقتور عبدالله جودت بگی تقلید
(اجتهاد - نومره ۳)

بر جمده اسکناسم بر جمده آغ منات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات
پیش گاه چشم جانمده وطن ایته وفات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

قارشومه تعظیم ایچون صف باغلاسه کهسارلر
آخسه آجلار دیده سندن جوی جوشش بارلر
باخمارام، آنجق چوخالسون قاساده دینارلر
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

خون اخوانیه قوی اولسون وطن بر لاله زار
ظالمناک ظلمی هرکز ایتمه سون و جدانه کار
تک اوجالسون شائمز اولسون تعیش بر قرار
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

شمدی بذل ایتمم، بگا لازم شو عمرانک صوکی
چون پوله محتاج در دیناده هر آنک صوکی
بر جهنم اولماسون یکسر مسلمانک صوکی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

فلیه تون

موزالان بگک سیاحتنامه سسی

- گنجده دن -

کنجده اول گیتدیم مسجده و گوردیم
که مولوددر. بر یرده خیلی مکتب
اوشاقلاری و جماعت یغیولار مولود اوخو-
یورلار. بعض جوانلارده ایستورلر که نطقلر
اوخوسونلار، بر ملا قویمبور، دیور که
«بسر وقت یوقدر خوراکک وقتی کیچور».
بر کنجده ده بر نیچه ملا یغیولار ملا یوسف
کتوردیگی فتوالری اوخوبوب شادلیقلاریندان
لزگی هنگی اوئیورلار. فتواده یازیلمشدر که:
«شریعت علمی آز و غیره علملر چوق اوخو-
یان مکتبلر حرامدر، خلاف شرعدر. حلوانک

چیکنه نیلدی ملتک نیلم حقوق اقدسی
یا که هیچ بر یرده یوخدر حرمتی، شانی سسی
بویله بویله سوزلرک من اولمارام بازیچه سسی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

مختصر چکمه یانمده برده وجدان نامنی
آج قالب زار آغلیان بی کس یتیمان نامنی
استه سون کوگلم آچیلسون سویله ملیان نامنی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

اعلان

فقیر فقرا ایرانی وطن داشلاریمزه اعلان
ایدیم که هر کس ایسته سه وطن ده آج
و صاحب سز قالان اهل عیالنه پول گوندره،
کلسون منم یانمه و من چوخ آسان وجهیله
اونک پولینی یتوریم یرینه، اما بر نیچه
شرط ایله: اول، گرک ایکی شاهی پوجتا
پولی و مناته ۳ قپک مارقه پولی ویره.
و ایکمچی شرطی ده بودر که اگر سکنز
آیه پولک چاتماغندان خبر گامه سه، دخی
من جوابده دگلم.

خواهش ایدنلر بو آدریسه رجوع ایستونلر:
ولادیا ققاز، بلبل گوچه سنده تاجر خانمه

وخیرات پولارینک ثوابی ولزم اولماغینی
دانانلر کافر و مرتدلر .....

اورادن چیخیم میدانه، گوردیم بر شمال
جار چاغیریر که اوچ گوندر حاجی سید آغانک
قیزیل قوشی قاچوبدر، آغا گونوزلرده آغلیور
گیجه لرده. هر کس تاپسه جناب آغا جنتک
۶ منجی قابوسینک آچارینی اونه باغشلیا جقدر.
اورادانده گزه گزه گیتیم علاف خانیه
گوردیم که علافلار هاموسی یغیوب بر قاراجی
آروادک باشنه، طالع لرینه نوبت ایله باخد-
یریرلر. داها آخشام یاخینلاشوردی، باشلادیم
قولوبه گیتیمکه، یولیم دوشدی بر علاف دکانک
قباغندن، گوردیم دکانک دالنده بر یاخشیدجه
اوشاق اوتوروبدر. دیدیم: آغا بو کیمدر؟
دیدیم: ایله ییله، سنک نه ایشک وار بالام؟!

غرض گیتیم قولوبه. گوردیم بر نیچه
عملی آدملر اللرینده برنجی جرگه بلیط
قابونک آغزنده بو یونلاری چیکنده دورو-

«قازاخ» شهرنده کی شعبه مزده باکوده
ایشلین قاقازلی فعله قارداشلره کومک ایدیر.

اوروس

الله هیچ کسی اوروسا قونشی ایله مه سون.
الله هیچ کسی اوروس قونشی سینه دوچار
ایله مه سین! بو نا انصاف اوروسلار همیشه
آدامی خجالت ایلیورلر.

بزیم تازه شهرده بر هفته بوندان
ایرملی قرخ یاشنده بر کشی سکنز یاشنده
بر قیز ساتین آلمشدی، یعنی اللهمک امری
ایله اوزینه عورت آلمشدی و قاضی مزده
قیزی گورمه مش و اونک راضی اولماقینی یا
اولماقینی ییلمه مش نکاحی ده اوخومشدی.
یعنی بوندا ایشم یوخدی، و بوراده بر
خلاف عمل یوخدی، هر چند زفاف گیجه سسی
قیز بر آز آیلدی دوشدی، اما بو آیلوب
دوشمکه بر چوروک قپک ویرمزلر، بونلار
های سسی نانجیبک نشانه سسی دی، یوخسا
حیالی و عصمتلی قیز هیچ وقت خلق اوزاوستنه
گولدورمز.

خلاصه، بونلارینانده ایشیم یوخدی.

اونی ایستورم دیدیم که طوی دان ایکی گون
بلار. دیدیم نیه گیدوب اوتورمیورسیگنر؟
دیدیلر که: مکتب اوشاخلار ایله ۱۴ شاه لقی بلیت
صاحب لری یریمزی دوتوبلار، «دور» دیننده
خنجره، تاپانچه به باخورلر. غرض اوتوردیم
«نادرشاه» او یونی باشلانیدی. نادر، اوغلونک
گوزینی چیخاردانده، ایکی دشمنی باریشدیرانده،
جماعت او قدر گولدیله که حتی بری
اوزندن گیتدی. هه هه! ... برده گوردیم
که بوفیندن بر «بیاتی گورد سسی گلور»
گیتیم که ساکت ایلیوم چونکه او یونه چوق
اذیت ایلیوردی.

گوردیم قرا باغلوردر، برک کیفنوب اوزی کیمی
بر دسته کیفنمش مسلمان قارداشلاردان
باشینه یغیوب اوزی ایچون خواننده لیک
ایلیور. دیدیم: قارداش بسدر. او یونه و
جماعته چوخ اذیت اولور. دیدیم: برجه دی
گوریم آلتی آچیلانی تانیورسن می؟!
برده گوردیم وقت کیچور گیتیم یا تاغاه!
گنجه. ۷ مارت موزالان بک

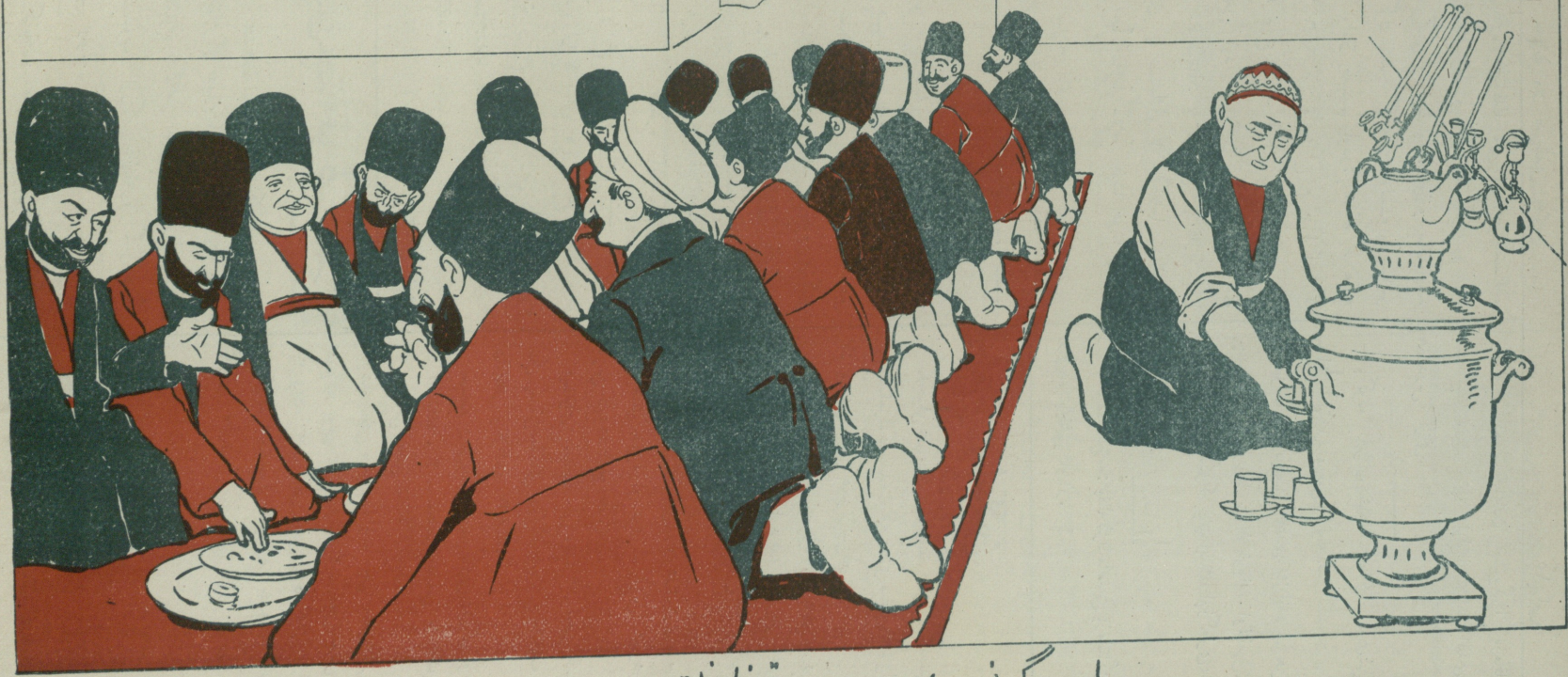
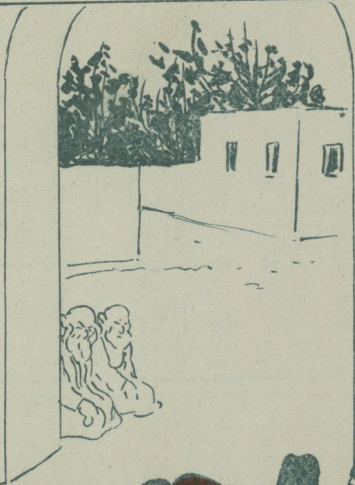

Գրական Կենտրոն

Լուսինի Գրական Կենտրոն

Լուսինի Գրական Կենտրոն

Լուսինի Գրական Կենտրոն

Սուրդ Գոնի Սեյիդ Ե Դոնա Խլիկ